

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 22718-06-14

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1

בפני כבוד השופטת ג'מילה ג'בארין כליפה

א.ג'.

תובעת

ע"י ב"כ עו"ד סולימאן רבאיעה

נגד

ג'ג'. (תושב שטחים)

נתבע

ע"י ב"כ עו"ד מוחמד יחיא

2

החלטה

3

4

בפני בקשה מטעם הנתבע לדחיית התביעה על הסף, בהעדר סמכות עניינית.

5

6

רקע עובדתי וטענות הצדדים

7

8

1. התובעת, הינה מוסלמית, אזרחית ותושבת מדינת ישראל, מתגוררת במדינת ישראל.

9

10

2. הנתבע, הינו מוסלמי, תושב ואזרח הרשות הפלסטינית. מתגורר בשטחים והוא בעל

11

אזרחות גרמנית. הנתבע רופא במקצועו ועובד בשטחים.

12

13

3. הצדדים- נישאו זה לזו על פי חוזה נישואין מיום XXX שנערך ונחתם בבית דין השרעי

14

במדינת ישראל.

15

16

4. על פי הנטען בכתב התביעה, מיד לאחר הנישואין, עברה התובעת להתגורר עם הנתבע

17

בשטחים, בבית מגורים משותף, יחד עם שני ילדיו של הנתבע מנישואים קודמים. לבני

18

הזוג נולד בן משותף ביום XXX, הקטין נולד במדינת ישראל.

19

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 22718-06-14

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 זמן קצר לאחר הנישואין, מערכת היחסים התערערה על רקע טענות אלימות מצד הנתבע
2 כלפי התובעת ; דבר שגרם לכך שהתובעת, יחד עם בנה הקטין , עזבו את הבית בשטחים
3 ועברו להתגורר אצל בית הוריה במדינת ישראל.
4
5 .5 בתאריך 23/10/12, גירש הנתבע את התובע בעל כורחה וללא הסכמתה, אקט הגירושין
6 אושר בבית הדין השרעי בשטחים בהתאם להחלטה מיום 25/4/2013.
7
8 .6 לטענת ב"כ התובעת התנהלה תביעה בעניין משמורת הקטין בבית דין השרעי במדינת
9 ישראל שם התייצב הנתבע פעם אחת לפחות, וניתן פסק דין .
10
11 .7 ב-6/2014 הגישה התובעת תביעה דן לחייב את הנתבע בתשלום פיצויים בגין מעשה הגירושין
12 בעל כורחה ; תביעה זו, מבוססת על הפרת חובה חוקית על פי סעיף 63 לפקודת הנוזיקין,
13 כאשר החובה שהופרה היא זו הקבועה סעיף 181 לחוק העונשין.
14
15 .8 הנתבע הגיש כתב הגנה ובקשה לדחיית התביעה על הסף, בהעדר סמכות עניינית לבית
16 משפט שבנדון לדון בתביעה. התובעת התנגדה לבקשה לדחיית התביעה על הסף.
17
18 9. בדיון אשר התקיים בפני ביום 18/5/2016 במעמד ב"כ הצדדים וללא נוכחות הצדדים עצמם
19 הצהירו ב"כ הצדדים כדלקמן :
20 " אין מחלוקת כי חוזה הנישואין נעשה בבית הדין השרעי ב- XXX . אין מחלוקת כי
21 הגירושין בוצעו ללא הסכמת האישה וזאת בהתאם לדין המוסלמי. אין מחלוקת כי הנתבע
22 גירש את האישה ב- XXX ללא הסכמה וללא נוכחותה וללא ידיעתה. הנתבע הגיש אישור
23 הוכחת גירושין בבית הדין השרעי ב- XXX וכן אישור גירושין מהרשות הפלסטינית.
24 השאלה במחלוקת האם ניתן להגיש תביעת נזיקין כנגד הנתבע בגין סעיף לפי חוק
25 העונשין. והאם העבירה לפי סעיף 181 לחוק העונשין חלה על הנתבע כאשר הגירושין
26 בוצעו ב- XXX והנתבע הינו תושב XXX".
27
28 ב"כ הצדדים עוד הסכימו בדיון הנ"ל כי, בית המשפט יכריע בבקשה לדחיית התביעה על
29 הסף, על סמך סיכומים בכתב שיוגשו מטעם הצדדים.
30 הצדדים הגישו סיכומים בעניין זה.
31
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 22718-06-14

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 לשיטת הנתבע אין סמכות לבית משפט זה לדון בתביעה; הנתבע מעלה טענותיו בערוב ללא
2 סדר כדבעי; בכל מקרה ניתן לתמצת את טענותיו בכך:
3
4 א. הנתבע, אינו תושב המדינה, המעשה הנטען לא נעשה בגבולות המדינה.
5 ב. שני הצדדים הם מוסלמים ומאחר ונושא התביעה הנו ענייני נישואין וגירושין
6 ,הסמכות הבלעדית הינה לבית הדין השרעי.
7 ג. קיום מעשה בי דין; בית הדין השרעי ב- XXX דן בעניינים ונתן 12 המסיימת יחסי
8 הנישואין; וכך גם בית הדין השרעי ב- XXX, ודי בטעם זה כדי לדחות/למחוק
9 תביעה; מפנה לסעיף 101 לתקנות סד"א אזרחי.
10 ד. הנתבע לא עבר "עבירה" נשוא סעיף 181 לחוק העונשין; סיום קשר נישואין
11 אושר ע"י בית דין שרעי מוסמך ב- XXX; הנתבע מפנה להוראות סעיפים 7-9
12 לחוק העונשין בעניין מקום ביצוע העבירה ושאלת תחולת דיני העונשין וטוען כי
13 לגביו מתקיים החרג הקבוע בחוק- העבירה המיוחסת לו היא "עבירת חוץ" כאשר
14 הוא לא הועמד לדין.
15
16 11. גם התובעת לא טענה באופן ממוקד וניתן לתמצת טענותיה כדלקמן:
17 לבית המשפט יש סמכות לדון בתובענה; עילת התביעה היא הפרה חובה חוקית על פי סעיף
18 63 לפקודת הנזיקין, כאשר החובה שהופרה היא זו הקבועה בסעיף 181 לחוק העונשין-
19 גירושין בעל כורחה. התובעת מפנה גם לחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת
20 חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשס"ז-2007; התובעת בקשה
21 לציין גם כי הנתבע הוא שבחר בהליכים בבית השרעי ב- XXX ללא טענה של חוסר סמכות.
22
23 **דיון והכרעה**
24
25 12. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי, בית משפט זה בעל סמכות
26 עניינית לדון בתביעה שבנדון בהתאם לחוק הישראלי, וזאת מהטעמים הבאים.
27
28 13. ראשית, יש לציין כי, שני הצדדים ערבבו ולא הבחינו בטענותיהם, לעניין סמכות בית
29 המשפט זה לדון בתביעה, לעומת הדין אשר יש להחיל על הצדדים.
30 לא יכולה להיות מחלוקת כי, לבית משפט זה סמכות עניינית לדון בתביעה שבנדון, שכן
31 התובעת הינה תושבת ואזרחית המדינה, וחווה הנישואין בין הצדדים נערך במדינת ישראל
32 ועל- כן מוקנית לבית משפט זה סמכות לדון בתביעה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 22718-06-14

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 בנוסף, סעיף 2 לחוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (יהודה ושומרון - שיפוט
2 בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1977, קובע:
3 **סמכות בית המשפט בעניינים אזרחיים (תיקונים: התשנ"ה, התשנ"ו) -**
4 **2ב. (א) בית משפט או בית דין לא יימנע מלדון בתובענה של ישראלי שהוא מוסמך לדון בה**
5 **על פי דין, שעילתה מעשה או מחדל או פעולה אחרת שאירעו בשטחי המועצה**
6 **הפלסטינית, אך מהטעם כי תושב שטחי המועצה הפלסטינית הוא נתבע או צד לה.**
7
8 שנית, השאלה המצריכה הכרעה, אם כן, היא: האם יש להחיל את הדין הישראלי האוסר
9 התרת נישואין בעל כורחה של האישה מאחר וחוזה הנישואין נערך במדינה, או שמא אין
10 להחיל את הדין הישראלי מאחר והנתבע הינו תושב שטחים והצדדים התגוררו ב-XXX.
11
12 14. כבר נקבע בפסיקה כי, לשיפוט ולמנהל של מדינת ישראל אין תחולה בשטחי יהודה
13 ושומרון, ולאורך השנים, נמנעה מדינת ישראל במודע מלהחיל את המשפט הישראלי על
14 שטחי יהודה, שומרון וחבל עזה (למעט צו סדרי השלטון והמשפט (מס' 1), תשכ"ז-1967,
15 המחיל את "המשפט, השיפוט והמינהל של המדינה" על ירושלים המזרחית).
16 (ראו לדוגמה בג"צ 2612/94 שעאר נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד מח(3)
17 675, 678 וכן בג"צ 5666/03 עמותת קו לעובד נגד בית הדין הארצי לעבודה
18 בירושלים.
19
20 בהתאם לסעיף 2 למנשר בדבר סדרי השלטון והמשפט (אזור הגדה המערבית) (מס' 2),
21 תשכ"ז – 1967, עולה כי בחקיקה החלה על התושבים הפלסטינים בשטחים מתקיימים שני
22 רבדים מרכזיים: רובד אחד הוא המשפט שהיה קיים בשטחים המוחזקים עד שנת 1967,
23 ובשטחי יהודה ושומרון זהו הדין הירדני; רובד אחר הוא הצווים שהוציא מפקד האזור,
24 המשמשים כדבר חקיקה ראשי ודבר חקיקת משנה בשטחים.
25
26 15. על אף האמור לעיל, במקרה דנן, חוזה הנישואין נערך במדינת ישראל ועל כן יש להחיל על
27 מערכת יחסי הנישואין ותוצאותיה, את דין מקום עריכת חוזה הנישואין, לאמור הדין
28 הישראלי.
29
30 16. התובעת, תושבת ואזרחית הארץ, והנתבע – תושב שטחים – נישאו זה לזו בהתאם להסכם
31 נישואין שנחתם ואושר בתאריך XXX במדינת ישראל בבית הדין השרעי ב-XXX.
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 22718-06-14

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 העובדה שהצדדים נישאו בהתאם לדת השרעית המוסלמית, אינה מפקיעה את סמכות בית
2 המשפט הישראלי או את החלת כללי המשפט הישראלי על מערכת היחסים בין הצדדים.
3 בית הדין השרעי הינו חלק ממערכת המשפטית של מדינת ישראל. בית הדין השרעי קם
4 ופועל מכוח החוק הישראלי - חוק בתי הדין השרעיים תשי"ד 1953.
5
6 על פי סימן 47, 51 ו- 52 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל 1922-1947, לבתי דין
7 המוסלמים הדתיים יהא שיפוט ייחודי בעניין נישואין וגירושין של מוסלמים שהם נתינים
8 ישראלים, או נכרים שהנם כפופים בעניינים כאלה, לפי חוק נתינותם, לשיפוטם של בתי
9 הדין המוסלמים, והדין אשר יחול בעניין זה הינו הדין האישי של הצדדים.
10 כך שסמכותו של בית הדין השרעי לדון בענייני נישואין וגירושין של מוסלמים וכן סמכותו
11 בעניין החלת הדין האישי המוסלמי, קמה מכוח החוק הישראלי.
12
13 17. המחוקק הישראלי, ועל אף שהעניק סמכות ייחודית לבתי הדין הדתיים בענייני נישואין
14 וגירושין, התערב בעניין הנישואין והגירושין, ואסר ריבוי נישואין (סעיף 176 לחוק
15 העונשין) וכן אסר התרת קשר נישואין על כורחה של אישה (סעיף 181 לחוק העונשין),
16 האיסורים הנ"ל חלים גם על מוסלמים, וזאת על אף שמעשים אלה מותרים על פי הדין
17 האישי הדתי המוסלמי.
18 חשוב לציין בהקשר זה כי, האיסור בחוק אינו מפקיע תוקף הנישואין או הגירושין על פי
19 הדין האישי הדתי של הצדדים. כך שאם הבעל התיר קשר הנישואין בעל כורחה של
20 האישה ומעשה הגירושין האלה תקפים על פי הדין האישי, אקט הגירושין עדיין יהיה
21 בתוקף, אך הבעל יהיה צפוי לעונש בגין הפרת האיסור הפלילי, לרבות תביעת נזיקים בגין
22 הפרת חובה חקוקה.
23
24 18. הצדדים אינם חלוקים כי הנתבע התיר קשר הנישואין של התובעת בעל כורחה וללא
25 הסכמתה; על כן, קמה לתובעת עילה תביעה נגדו בהתאם לסעיף 63 לפקודת הנזיקין, בגין
26 הפרת חובה חוקית שהינה סעיף 181 לחוק העונשין.
27
28 19. הטענה של הנתבע כי אקט הגירושין בוצע ב- XXX, אינה מעלה ואינה מורידה לעניין ביצוע
29 העולה. "אקט הגירושין" בוצע כאשר התובעת נמצאת אצל הוריה במדינת ישראל.
30 אמנם ההחלטה בעניין הגירושין יצאה מלפני בית דין שרעי בשטחים, אך אין בכך כדי
31 לשנות מהעובדה כי הגירושין לא נעשו בהסכמת התובעת.
32 בנוסף, מקום ביצוע העבירה אינו רלבנטי, שכן אין מדובר בדיון בעניין הגשת כתב אישום.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 22718-06-14

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2 20. טענות הנתבע כי החלטות בית הדין השרעי לעניין הגירושין מהוות מעשה בית דין, אין בה
3 להושיע לנתבע. שכן עילת התביעה במקרה דנן הינה נזיקית, ואין מחלוקת ואף לא מועלית
4 כל טענה בעניין תוקף הגירושין .

5
6 21. לסיכום: אני קובעת כי, מאחר וחווה הנישואין נכרת בישראל בהתאם לחוק הישראלי, הרי
7 על הצדדים חלים הוראות הדין הישראלי בעניין איסור התרת אישה בעל כורחה וכן עוללת
8 הנזיקין בגין הפרת חובה חקוקה.

9
10 **סוף דבר**

11
12 22. אני מורה על דחיית הבקשה לדחיית על הסף.

13
14 23. אני מחייבת את הנתבע לשלם לידי התובעת הוצאות בקשה זו ושכ"ט עו"ד בסך כולל של
15 2000 ₪ .

16
17 24. אני קובעת את התיק לדיון מקדמי נוסף ליום 30/1/2017 שעה 10:00.

18
19 **המזכירות תמציא בפקס לב"כ הצדדים.**

20
21
22 (ניתן לפרסום ללא שמות הצדדים או פרטים מזהים)

23
24 ניתנה היום, כ"ח חשוון תשע"ז, 29 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

25
26

ג'מילה ג'בארין כליפה, שופטת

27
28